

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชน 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ของการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือประชาชน ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองละลอกจำนวน 375 คน โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.9 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 39.0 ปี ร้อยละ 56.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปกศ. ร้อยละ 70.9 สมรสแล้ว ร้อยละ 53.6 ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร รายได้เฉลี่ย 8,713 บาทต่อเดือน ร้อยละ 64.0 ไม่มีตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลเฉลี่ย 38.0 ปี ร้อยละ 66.7 มีการรับรู้ในความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.1 เคยมีประสบการณ์มีส่วนร่วมบ้างในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ ใน 4 ขั้นตอน ร้อยละ 75.2 เคยรับรู้ในขั้นตอนการศึกษาปัญหาของตำบล ร้อยละ 50.7 เคยรับรู้ในขั้นตอนการวางแผนพัฒนา ร้อยละ 60.0 ไม่เคยรับรู้ในขั้นตอนการดำเนินการตามแผน และร้อยละ 62.9 ไม่เคยรับรู้ในขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

2. ทักษะที่ต้องการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เพศ อายุ ตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ประสบการณ์การมีส่วนร่วม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาฯ กล่าวคือ เพศชายมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีอายุน้อยมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าประชาชนที่มีอายุมาก ประชาชนที่มีตำแหน่งในชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งในชุมชน ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนนานมากปีมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าผู้ที่มิมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนไม่นาน ประชาชนที่มีประสบการณ์การมีส่วนร่วมมากมีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าประชาชนที่มีประสบการณ์การมีส่วนร่วมน้อย ประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาฯ มาก มีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ มากกว่าประชาชนที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ และการรับรู้ในความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาฯ ของประชาชน

4. การตอบคำถามปลายเปิด พบว่าปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ ที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ การดำเนินงานจริง ไม่ตรงตามความต้องการ (ร้อยละ 36.9 ของผู้ตอบ) สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาฯ ที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือ ควรจัดฝึกอบรมการจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้กับผู้นำชุมชนและประชาชน (ร้อยละ 54.3 ของผู้ตอบ)

จากผลการศึกษา ทำให้ผู้ศึกษามีประเด็นเสนอแก่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมทัศนคติที่ดีอันจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้ คือ 1) ควรจัดฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มสตรี กลุ่มผู้ที่มีอายุเกิน 40 ปี และกลุ่มผู้ที่อยู่ในตำบลได้ไม่นาน 2) ควรจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้ตรงตามความต้องการของประชาชน และดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง 3) ควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาฯ อย่างทั่วถึง และ 4) ควรจัดให้มีการประชุมเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาฯ อย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมมากยิ่งขึ้น

The study was conducted for the following three objectives: 1) to find out the attitude of people toward their participation in preparing the development plan of the subdistrict administration; 2) to identify the factors related to their attitude, and 3) to point out their problems and to seek their suggestions on their participation in the activity. The data were collected by distributing questionnaires to 375 people of 18 years old or more who lived in the area under the responsibility of the Nong La-lok Subdistrict Administrative Organization. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way Analysis of Variance.

The findings could be summed up as follows:

1. General characteristics of the respondents. Most of them were male (53.9%). The average age was 39. About 56.0 percent finished secondary school / vocational school / teachers education. About 70.9 percent were married. About 53.6 percent were farmers and the average monthly income was 8,713 baht. About 64.0 percent had no position in the community. The average number of living years in the subdistrict was 38. About 66.7 percent had a moderate knowledge and understanding about how to prepare the development plan of the subdistrict administrative organization. About 46.1 percent had an experience of participation in preparing the plan to a certain extent. About 75.2 percent receiving related news and invitation to participate in the planning and know the process of problem identification. About 50.7 percent know the

process of development planning. About 60.0 percent had never known about the implementation of the plan, while 62.9 percent had never known about the follow-up and evaluation process.

2. The people were found to have a very highly positive attitude toward participation in preparing the development plan of the subdistrict administrative organization in every aspect: participation in follow-up and evaluation, in problem identification, in the implementation, and in planning, respectively.

3. The factors significantly related to their attitude were sex, age, position in the community, number of living years in the community, experience in participating in this activity, and access to news and information related to preparation of the development plan. That is, men had a better attitude than women. The younger people had a better attitude than the older ones. Those who held a position in the community had a better attitude than those who didn't. The people who lived in the community longer had a better attitude than their counterparts. Those who had an experience in participation in the activity had a better attitude than those who had less experience. Those who got access to related news and information on preparing the development plan had a better attitude than those who received less information. In contrast, the factors that had no relationships with their attitude were education, marital status, income, occupation, and knowledge and understanding about preparing the development plan.

4. The problems about participation in preparing the development plan most mentioned by the respondents was the plan implementation did not meet people's needs (36.9 percent of respondents). Most respondents (54.3 percent) suggested that the training in preparing the development plan should be held for local leaders and people.

Based on the findings, the researcher made the following recommendations to promote a good attitude toward participating in preparation of the development plan and also more people's participation: 1) The people should be trained to have a good knowledge and understanding about the method and the benefits of preparing a development plan. 2) The development plan should meet the people's needs and should be implemented seriously. 3) There should be public relations so that more people will participate in preparing the development plan. 4) Meetings to prepare the development plan should be regularly held and people should be encouraged to join the activity.